

แต้ว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cratoxylum formosum* (Jack)Dyer.

ชื่อวงศ์ GUTTIFERAE

ชื่อพื้นเมือง กวยไชย (กาญจนบุรี) แต้ว(ใต้) ผักเตา (เลย) ตั้วส้ม (นครราชสีมา)

ลักษณะ ไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ผลัดใบ และผลิใบใหม่พร้อมกับออกดอก ลำต้นมีหนามรอบ ๆ แผ่กิ่งก้านออกเป็นทรงพุ่ม เนื้อไม้ค่อนข้างเหนียว กระพี้ขาวแก่นสีน้ำตาลปนเหลือง มีน้ำยางเหนียวซึม ออกมาความสูงต้น 8-15 เมตร

ใบ มีลักษณะเรียวยาว ปลายแหลม เรียงเป็นคู่ตรงข้ามกัน ใบกว้าง 1.5-5 เซนติเมตร ขอบใบเรียบ มีต่อมอยู่ใต้ใบทั่วโคนและปลายขอบหลังใบเป็นมัน มีสีเข้มกว่าท้องใบ เส้นแขนงใบมี 6-8 คู่ ใบแก่มีสีเสดหรือแดง

ดอก มีสีชมพูหรือสีขาว เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกเป็นดอกเดี่ยว ๆ หรือเป็นกระจุกตามงาม มีกลีบเลี้ยงและมารวมกันเป็นกลุ่ม

ผล ผิวของผลแข็ง รูป กระจวยสีน้ำตาลถึงน้ำตาลดำ มีนวลขาวติดบริเวณผิวผล เมื่อแก่จัดจะแตกตามรอยประสานเป็นสามแฉก มองเห็นเมล็ดซึ่งมีปีกเป็นรูปโค้งเรียงอัดแน่นก้านผลยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีขนกระจายอยู่ทั่วไป การขยายพันธุ์ โดยการเพาะเมล็ดและการตัดชำกิ่ง ดอกมีลักษณะมน กลีบดอกรูปไข่

ประโยชน์ ยอดอ่อนใช้เป็นผักสด ดอกนำมาประกอบอาหาร สรรพคุณทางยา ใช้น้ำยางทารอยแตกของ สันเท้า ไม้ใช้เผาถ่านให้ความร้อนได้ดี